

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika
(www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

1994876_RegNr_e2-646-798/2021

<http://www.infolex.lt/tp/1994876>

Civilinė byla Nr. e2-646-798/2021

Teisminio proceso Nr. 2-55-3-02224-2018-6

Procesinio sprendimo kategorijos: 3.3.2.5; 3.4.3.7.1

(S)

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

N U T A R T I S

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2021 m. gegužės 18 d.

Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Gintaro Pečiulio, Astos Radzevičienės ir Antano Rudzinsko (kolegijos pirmininkas ir pranešėjas),

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal trečiojo asmens uždarnosios akcinės bendrovės „BALTIJOS REGIONO STATYBŲ PLĖTRA“ atskirąjį skundą **dėl Vilniaus apygardos teismo 2021 m. kovo 18 d. nutarties, kuria patvirtintas patikslintas antros eilės kreditorės Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos finansinis reikalavimas 151 277,16 Eur sumai.**

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Vilniaus apygardos teismo 2019 m. sausio 25 d. nutartimi uždarytai akcinei bendrovei (toliau – UAB) „RVM Investments“ iškelta bankroto byla. Nutartis įsiteisėjo 2019 m. kovo 28 d. Vilniaus apygardos teismo 2019 m. birželio 17 d. nutartimi patvirtintas bankrutuojančios (toliau – BUAB) „RVM Investments“ kreditorių ir jų reikalavimų sąrašas, kuris patikslintas 2020 m. rugpjūčio 23 d. ir 2020 m. vasario 20 d. nutartimis. Vilniaus apygardos teismo 2019 m. liepos 29 d. nutartimi BUAB „RVM Investments“ pripažinta bankrutavusia ir likviduojama dėl bankroto.

2. Vilniaus apygardos teisme 2020 m. spalio 16 d. gautas BUAB „RVM Investments“ nemokumo administratorės prašymas, kuriuo ji prašė patikslinti kreditorės Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM) reikalavimą, padidinant jį nuo 24 449,72 Eur iki 151 277,16 Eur.

3. Vilniaus apygardos teismas 2020 m. spalio 23 d. nutartimi padidino VMI prie FM finansinį reikalavimą nuo 24 449,72 Eur iki 151 277,16 Eur.

4. Kreditorė UAB „BALTIJOS REGIONO STATYBŲ PLĖTRA“ nesutikdama su teismo 2020 m. spalio 23 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. eB2-2268-852/2020, kuria buvo patvirtintas patikslintas padidintas VMI prie FM 151 277,16 Eur finansinis reikalavimas, pateikė skundą.

5. Lietuvos apeliacinis teismas 2020 m. gruodžio 15 d. nutartimi byloje Nr. e2-1863-585/2020 Vilniaus apygardos teismo 2020 m. spalio 23 d. nutartį panaikino ir klausimą dėl VMI prie FM finansinio reikalavimo padidinimo perdavė pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo. Lietuvos apeliacinis teismas nurodytoje nutartyje konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas nevertino, ar nemokumo administratorės pateiktas tvirtinti VMI prie FM reikalavimo patikslinimas atitinka jį pagrindžiančius duomenis, ar jų pakanka nustatyti administratorės prašyme nurodomą reikalavimo faktinį dydį.

II. Pirmosios instancijos teismo nutarties esmė

6. Vilniaus apygardos teismas 2021 m. kovo 18 d. nutartimi patvirtino patikslintą antros eilės kreditorės VMI prie FM finansinį reikalavimą 151 277,16 Eur sumai. Pirmosios instancijos teismo nutartis grindžiama šiais argumentais:

6.1. Pirmosios instancijos teismas, įvertinęs kreditorės pateiktus dokumentus bei ginčo nagrinėjimo metu papildomai pateiktus įrodymus, sprendė, kad kreditorės pateikti įrodymai yra pakankami kreditorės finansiniam reikalavimui pagrįsti.

6.2. Pareiškėja VMI prie FM prašymą administratoriui dėl kreditorinio reikalavimo padidinimo iš esmės grindė prievole sumokėti 126 827,44 Eur gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) nepriemoką. Iš byloje pateiktų dokumentų, kreditorės prašymo dėl kreditorinio reikalavimo

patikslinimo matyti, kad VMI prie FM kreditorinis reikalavimas padidėjo, kadangi buvęs bankrutavusios įmonės vadovas R. V. M. 2019 m. kovo 25 d. (prieš bankroto bylos iškėlimą) sau išsimokėjo 845 516,24 Eur įmonei priklausančias lėšas (nutartis dėl bankroto bylos iškėlimo įsiteisėjo 2019 m. kovo 28 d.). Vilniaus apygardos teismas 2020 m. rugpjūčio 31 d. sprendimu už akių civilinėje byloje Nr. e2-3621-275/2020, iš dalies tenkino ieškovo ieškinį ir iš atsakovo R. V. M., ieškovės BUAB „RVM Investments“ naudai priteisė 845 516,24 Eur nuotolius, 5 procentų dydžio metines palūkanas už 845 516,24 Eur priteistą sumą nuo bylos iškėlimo teisme dienos (2020 m. liepos 22 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo. Teismas sprendė, kad atsakovo R. V. M. veiksmai pervedant iš įmonės sąskaitos pinigines lėšas ir nepagrindus šių lėšų panaudojimo įmonės tikslams, yra neteisėti.

6.3. Teismas pažymėjo, kad VMI prie FM suformuluotas padidintas finansinis reikalavimas BUAB „RVM Investments“ bankroto byloje kildinamas iš pateiktų mokesčių deklaracijų, kurios nėra nuginčytos ar patikslintos. Todėl teismas preziumavo, kad kreditorės prašomo patvirtinti reikalavimo apimtis yra teisinga, atitinka šios įmonės prievolės valstybės biudžetui dydį. Nemokumo administratorė atsiliepime nurodė, kad nenustatė pagrindo abejoti pareikštų reikalavimų pagrįstumu. Kreditorė VMI prie FM yra pateikusi detalius paaiškinimus dėl reikalavimo tikslinimo, prašymas pagrįstas pateiktais dokumentais. Duomenų, kurių pagrindu galima būtų daryti priešingą išvadą dėl VMI prie FM finansinio reikalavimo pagrįstumo, nėra.

III. Atskirojo skundo ir atsiliepimų į jį argumentai

7. Apeliantė UAB „BALTIJOS REGIONO STATYBŲ PLĖTRA“ pateikė atskirąjį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2021 m. kovo 18 d. nutarties, kuriame prašo panaikinti 2021 m. kovo 18 d. nutartį, kaip nepagrįstą, priteisti bylinėjimosi išlaidas ir sumokėtą žyminį mokestį, šią civilinę bylą sustabdyti Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 163 straipsnio 1 dalies 3 punkto pagrindu iki kol bus išnagrinėta kita Vilniaus apygardos teismo civilinė byla Nr. e2-1224-275/2021, skirti 5 000 Eur baudą nemokumo administratorėi už nesąžiningą procesinį elgesį, pusę baudos išieškant apeliantės naudai. Atskirasis skundas grindžiamas šiais argumentais:

7.1. Bankroto administratorė, priimdama sprendimus ar atlikdama bet kuriuos veiksmus, turinčius įtakos kreditorių? interesams, turi gauti kreditorių? pritarimą?. Apie tai, kad atliekami kokie nors veiksmai, kurių? pagrindu atsiranda prielaida papildomai priskaityti mokėtinus mokesčius, bankroto proceso metu buvo įdarbinti asmenys, ar vykdoma veikla ar atliekami bet kokie kiti veiksmai ekonominiai procesai įmonėje, tam turi būti gautas kreditorių? pritarimas. Dėl papildomai atsiradusių? prievolių? kreditoriai niekaip nebuvo informuoti, o juo labiau išdavę bet kokį sutikimą?.

7.2. VMI prie FM kreditorinis reikalavimas jau buvo fiksuotas ir patvirtintas. Koku būdu ir kaip perskaičiuota, ir kokiais pagrindais atsirado papildomos sumos po bankroto bylos iškėlimo, nei buvo pateikti duomenys prie prašymo, nei reikalavimas buvo pagrįstas tai leidžiančiais įrodymais. Dėl šių? aplinkybių? pirmosios instancijos teismas nepagrįstai tenkino papildoma? kreditorės VMI prie FM prašymą? dėl didesnio kreditorinio reikalavimo papildomai 126 827,44 Eur sumai, kadangi nebuvo pateikti tai pagrindžiantys dokumentai ar paaiškinta kokiais pagrindais ir pagal kokias prievoles po bankroto bylos iškėlimo kilo nauji reikalavimai, ženkliai didesnei sumai. Lietuvos apeliacinis teismas 2020 m. gruodžio 15 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. e2-1863-585/2020 pagrįstai panaikino nutartį, kuria buvo patvirtinti patikslinti VMI prie FM reikalavimai.

7.3. Vienintelis argumentas, kuriuo remiasi nemokumo administratorė, kad ji užpildė VMI tariamą deklaraciją – Vilniaus apygardos teismo 2020 m. rugpjūčio 31 d. priimto sprendimo už akių civilinėje

byloje Nr. e2-3621-275/2020 pagrindu. Tačiau teismas nepatikrino, o veikdama nesąžiningai nemokumo administratorė nutylėjo, kad šis sprendimas dar 2020 m. lapkričio 18 d. nutartimi byloje buvo panaikintas ir byla iki šiol yra neišnagrinėta. Minėtoje byloje nemokumo administratorė nurodo, kad tai ne fizinio asmens gautos pajamos, už kurias būtų galima deklaruoti mokėtiną gyventojų pajamų mokestį, o lėšos gautos iš įmonės neteisėtai, dėl to įmonei visa suma gražintinos. Taip pat byloje pateiktos ir paskolos sutartys. Įvertinant tai, kad kitoje Vilniaus apygardos teismo civilinėje byloje Nr. e2-1224-275/2021 sprendžiamas klausimas pagal nemokumo administratorės reikalavimus dėl skolos priteisimo ir bus nustatytos aplinkybės, dėl lėšų kilmės, ar pripažinimo pajamomis, ši byla turi būti sustabdyta.

7.4. Akivaizdu, kad dėl nesąžiningo vienos šalies – nemokumo administratorės elgesio, tokia nutartis remiantis panaikintu teismo sprendimu, negalėjo būti priimta. Administratorės elgesys akivaizdžiai yra nesąžiningas atsakovės atžvilgiu, nes jai perduoti visi dokumentai, sutartys, o akivaizdžiai neteisingi argumentai suklaidino pirmosios instancijos teismą, kuriam pažeidžiant CPK įrodinėjimo pareigą, buvo priimtas neteisingas sprendimas antrą kartą. Atsižvelgiant į tai, apeliančės teigimu, nemokumo administratorei turi būti paskirta bauda, pusę jos skiriant apeliančės naudai.

8. Kreditorė VMI prie FM pateikė atsiliepimą į apeliančės UAB „BALTIJOS REGIONO STATYBŲ PLĖTRA“ atskirąjį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2021 m. kovo 18 d. nutarties, kuriame prašo atskirąjį skundą atmesti, o pirmosios instancijos teismo nutartį palikti nepakeistą. Atsiliepimas grindžiamas šiais argumentais:

8.1. Bankroto administratorė turi teisę tikslinti deklaracijas, atitinkamai turi pareigą kreiptis į bankroto bylą nagrinėjančią teismą su prašymu patikslinti kreditorių sąrašą bei pateikti duomenis pagrindžiančius finansinio reikalavimų patikslinimo pagrįstumą. Pažymėtina ir tai, kad bankroto administratorės įgaliotas asmuo P. P. 2020 m. rugsėjo 16 d. informavo VMI prie FM ir prašė patikslinti finansinį reikalavimą. Bankroto administratorė informavo, kad buvęs BUAB „RVM Investments“ vadovas R. V. M. prieš bankroto bylos iškėlimą išsimokėjo sau 845 516,24 Eur. Šie duomenis buvo deklaruoti. Be to, administratorė nurodė, kad Vilniaus apygardos teismas 2020 m. rugpjūčio 31 d. sprendimu už akių civilinėje byloje Nr. e2-3621-275/2020, iš dalies tenkino ieškovo ieškinį ir iš atsakovo R. V. M. ieškovės BUAB „RVM Investments“ naudai priteisė 845 516,24 Eur nuotolių, 5 procentų dydžio metines palūkanas už 845 516,24 Eur priteistą sumą nuo bylos iškėlimo teisme dienos (2020 m. liepos 22 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo. Taip pat VMI prie FM turi pareigą kreiptis į administratorę dėl kreditorinio reikalavimo tikslinimo pateikiant prašymo pagrįstumą patvirtinančius dokumentus. VMI prie FM susipažinusi su Vilniaus apygardos teismo 2020 m. rugpjūčio 31 d. sprendimu už akių civilinėje byloje Nr. e2-3621-275/2020 bei administratorės 2020 m. rugpjūčio 31 d. pateikta Mėnesine pajamų mokesčio deklaracija už 2019 m. kovo mėn. (forma GPM313) kreipėsi į BUAB „RVM Investments“ bankroto administratorę ir 2020 m. rugsėjo 16 d. raštu Nr. (23.28-08-1 E) RNA-25394, prašydama patikslinti ir padidinti finansinį reikalavimą nuo 24 449,72 Eur iki 151 277,16 Eur.

8.2. Apeliančė teigia, kad pirmosios instancijos teismas nepagrįstai tenkino papildomą kreditorės VMI prie FM prašymą dėl kreditorinio reikalavimo papildomai 126 827,44 Eur sumai, kadangi nebuvo pateikti tai pagrindžiantys dokumentai ar paaiškinta, kokiais pagrindais ir pagal kokias prievoles po bankroto bylos iškėlimo kilo nauji reikalavimai, ženkliai didesnei sumai. VMI prie FM negali sutikti su tokia apeliančės pozicija. Pirmosios instancijos teismas skundžiamos nutarties 15 punkte konstatavo, kad įvertinus kreditorės pateiktus dokumentus bei ginčo nagrinėjimo metu papildomai pateiktus įrodymus sprendė, jog kreditorės pateikti įrodymai yra pakankami kreditoriniam reikalavimui pagrįsti. Atkreipė dėmesį ir į tai, kad pirmosios instancijos teismas konstatavo, jog VMI

prie FM suformuluotas padidintas finansinis reikalavimas BUAB „RVM Investments“ bankroto byloje kildinamas iš pateiktų mokesčių deklaracijų, kurios nėra nuginčytos ar patikslintos.

9. BUAB „RVM Investments“, atstovaujama nemokumo administratorės UAB „Tamtamas“, pateikė atsiliepimą į apeliančės UAB „BALTIJOS REGIONO STATYBŲ PLĖTRA“ atskirąjį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2021 m. kovo 18 d. nutarties, kuriame prašo atskirąjį skundą atmesti, o pirmosios instancijos teismo nutartį palikti nepakeistą. Atsiliepimas grindžiamas šiais argumentais:

9.1. Pagal VMI apskaitomas prievoles įsiskolinimas fondo biudžetams sudaro 126 827,44 Eur gyventojų pajamų mokestis, 5 757,70 Eur nekilnojamo turto mokestis, 18 692,02 Eur pelno mokestis, iš viso neįvykdyta mokesstinė nepriemoka 151 277 Eur. Kreditorė pateikė į bylą visus patvirtinančius dokumentus. Priešingai negu teigia apeliančė, priskaityti mokesčiai (prievolės) atsirado ne po bankroto bylos iškėlimo, o dėl to, kad prieš bankroto bylos iškėlimą buvęs įmonės vadovas R. V. M. sau išsimokėjo 845 516,24 Eur įmonei priklausančių lėšų, šie duomenys buvo deklaruoti. Apeliančės atskirajame skunde nurodomos aplinkybės dėl kreditorinio reikalavimo netvirtinimo yra visiškai nepagrįstos. BUAB „RVM Investments“ nemokumo administratorė neprivalo gauti apeliančės sutikimo dėl kreditorinio reikalavimo patvirtinimo. Todėl toks apeliančės argumentas yra visiškai nepagrįstas. Kitos apeliančės atskirajame skunde keliamos prielaidos, kad nėra aišku kokių pagrindu yra tikslinamas kreditorės VMI prie FM kreditorinis reikalavimas, taip pat yra visiškai nepagrįstos.

9.2. Apeliančė prašo teismo stabdyti bylos nagrinėjimą iki bus išnagrinėta Vilniaus apygardos teismo civilinė byla Nr. e2-1224-275/2021. Nurodytoje byloje atsakovė kartu su 2020 m. spalio 26 d. pareiškimu dėl teismo sprendimo už akių peržiūrėjimo pateikė 2019 m. sausio 24 d., 2019 m. vasario 27 d., ir 2019 m. kovo 20 d. paskolų sutartis, kurios atsižvelgiant į ieškovės pateikiamus įrodymus laikytinos nesudarytomis, nemokumo administratoriui perduotos nebuvo, be to, pateiktos paskolų sutartys prieštarauja kitiems BUAB „RVM Investments“ buhalterinės apskaitos duomenims, todėl tikėtina, kad buvo sudarytos atgaline tvarka su tikslu teikti pareiškimą dėl sprendimo už akių peržiūrėjimo. Pažymėjo, kad bendrovės vadovas pinigus pervedė sau tuo metu, kai BUAB „RVM Investments“ jau buvo iškelta bankroto byla, todėl įsiteisėjus nutarčiai dėl bankroto bylos iškėlimo buvęs vadovas visais atvejais privalo grąžinti lėšas įmonei.

9.3. Nagrinėjamoje byloje yra sprendžiamas klausimas dėl kreditorinio reikalavimo pagrįstumo. Apeliančė nurodomoje byloje, nagrinėjamoje Vilniaus apygardos teisme, yra sprendžiamas klausimas dėl bendrovės turto išreikalavimo iš buvusio vadovo. VMI prie FM apskaičiuoti mokesčiai niekaip nėra susiję su pareikštais reikalavimais Vilniaus apygardos teisme nagrinėjamoje byloje. Todėl nagrinėjamos bylos stabdymui nėra teisinio pagrindo.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a :

IV. Apeliacinės instancijos teismo nustatytos aplinkybės, teisiniai argumentai ir išvados

10. Apeliacijos objektą sudaro teismo nutarties, kuria yra patenkintas kreditorės VMI prie FM prašymas patvirtinti padidintą kreditorinį reikalavimą BUAB „RVM Investments“, teisėtumo ir pagrįstumo patikrinimas. Šį klausimą apeliacinės instancijos teismas sprendžia vadovaudamasis atskirojo skundo faktiniu ir teisiniu pagrindais bei patikrina, ar nėra absoliučių nutarties negaliojimo

pagrindų (CPK 320, 338 straipsniai). Absoliučių nutarties negaliojimo pagrindų nenustatyta. Teisėjų kolegija sprendžia, kad byloje nėra pagrindo peržengti atskirajame skunde nustatytas ribas.

Dėl nagrinėjamos bylos sustabdymo

11. Apeliantė, atskirajame skunde prašė sustabdyti šios bylos nagrinėjimą iki bus išnagrinėta Vilniaus apygardos teisme nagrinėjama civilinė byla Nr. e2-1224-275/2021. Anot apeliančės VMI prie FM kreditorinis reikalavimas yra pagrįstas Vilniaus apygardos teismo 2020 m. rugpjūčio 31 d. priimtu sprendimu už akių civilinėje byloje Nr. e2-3621-275/2020. Tačiau veikdama nesažiningai nemokumo administratorė nutylėjo, kad šis sprendimas dar 2020 m. lapkričio 18 d. nutartimi byloje buvo panaikintas ir byla iki šiol yra neišnagrinėta. Įvertinant tai, kad kitoje Vilniaus apygardos teismo civilinėje byloje Nr. e2-1224-275/2021 sprendžiamas klausimas yra susijęs su nemokumo administratorės reikalavimais dėl skolos priteisimo, byloje bus nustatytos visos aplinkybės dėl lėšų kilmės, ar pripažinimo pajamomis, todėl ši byla turi būti sustabdyta CPK 163 straipsnio 1 dalies 3 punkto pagrindu.

12. CPK 163 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatyta, kad teismas privalo sustabdyti bylą, kai negalima nagrinėti tos bylos tol, kol bus išspręsta kita byla, nagrinėjama civiline, baudžiamąja ar administracine tvarka.

13. Kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad sustabdyti civilinę bylą nurodytu pagrindu galima tik tada, kai nagrinėjamos bylos yra susijusios taip, jog kitoje byloje nustatyti faktai turės įrodomąją, prejudicinę ar privalomąją galią sustabdomai bylai. Šis privalomojo civilinės bylos sustabdymo pagrindas taikomas tada, kai yra prejudicinis ar kitas tiesioginis teisinis nagrinėjamos civilinės bylos ir teisinio rezultato kitoje neišnagrinėtoje byloje ryšys, t. y. kai kitoje byloje nustatyti faktai turės teisinę reikšmę priimant teismo sprendimą nagrinėjamoje byloje; negalimumas išnagrinėti civilinę bylą, iki bus išnagrinėta kita byla, paaiškinamas tuo, kad teismas pats negali nustatyti faktų, kurie nustatomi kitoje byloje, tačiau bus reikšmingi ir nagrinėjamoje byloje. Taigi teismas, siekdamas teisingai pritaikyti CPK 163 straipsnio 3 punkte įtvirtintą bylos privalomojo sustabdymo pagrindą, visų pirma turi tinkamai nustatyti įrodinėjimo dalyką abiejose bylose. Spręsdamas, ar yra (nėra) dviejų nagrinėjamų civilinių bylų tiesioginis teisinis ryšys, teismas turi išsiaiškinti, kokie teisiškai reikšmingi faktai turi būti nustatyti byloje, kurios nagrinėjimą prašoma sustabdyti, ir kokie nustatomi kitoje civilinėje byloje, dėl kurios prašoma sustabdyti bylą. Įrodinėjimo dalyką, taigi byloje nustatytinus faktus, lemia ginčo šalių reikalavimų ir atsikirtimų pagrindai (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus plenarinės sesijos 2012 m. lapkričio 6 d. nutarimas civilinėje byloje Nr. 3K-P-311/2012). Įstatymų leidėjo nustatyta teismo pareiga tokiu atveju sustabdyti bylą paaiškinama siekiu išvengti prieštaringų sprendimų tarpusavyje susijusiose bylose, taip pat tuo, kad nereikėtų tų pačių faktų nustatinėti kelis kartus, būtų taupoma tiek byloje dalyvaujančių asmenų, tiek teismo lėšos ir laikas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. birželio 18 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-321/2013).

14. Lietuvos teismų informacinės sistemos (LITEKO) duomenimis, ieškovė BUAB „RVM Investments“ kreipėsi į teismą su ieškiniu ir prašė priteisti iš atsakovo R. V. M. 845 516,24 Eur; penkių procentų dydžio metines palūkanas nuo 845 516, 24 eurų sumos, skaičiuojant nuo 2019 m. kovo 26 d. iki pilno ir galutinio 845 516,24 eurų sugrąžinimo ieškovei; priteisti penkių procentų dydžio metines palūkanas nuo visos priteistos sumos nuo bylos iškėlimo teisme iki teismo sprendimo visiško įvykdymo; priteisti bylinėjimosi išlaidas. Atsakovas atsiliepimo į pateiktą ieškinį nepateikė, todėl Vilniaus apygardos teismas 2020 m. rugpjūčio 31 d. sprendimu už akių ieškinį tenkino iš dalies, t. y. priteisė iš atsakovo R. V. M. ieškovės BUAB „RVM Investments“ naudai 845 516,24 Eur

nuostolius, 5 procentų dydžio metines palūkanas už priteistą 845 516,24 Eur sumą nuo bylos iškėlimo teisme (2020 m. liepos 22 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo.

15. Byloje gautas atsakovo R. V. M. pareiškimas dėl sprendimo už akių peržiūrėjimo, kuriame jis teismo prašė panaikinti Vilniaus apygardos teismo 2020 m. rugpjūčio 31 d. sprendimą už akių civilinėje byloje Nr. e2-3621-275/2020 ir atnaujinti bylos nagrinėjimą iš esmės. Vilniaus apygardos teismas 2020 m. lapkričio 26 d. nutartimi panaikino 2020 m. rugpjūčio 31 d. sprendimą už akių ir atnaujino civilinės bylos nagrinėjimą iš esmės ir byla neišnagrinėta.

16. Iš akcinės bendrovės (toliau – AB) Šiaulių banko sąskaitos išrašo matyti, kad: 2019 m. kovo 25 d. atsakovui pervesta 300 000 Eur, paskirtis pagal sutartį, sutartis administratoriui nėra pateikta; 2019 m. kovo 25 d. atsakovui pervesta 350 000 Eur, paskirtis pagal sutartį, sutartis administratoriui nėra pateikta; 2019 m. kovo 25 d. atsakovui pervesta 195 516,24 Eur, paskirtis pagal sutartį. Iš viso atsakovei pervesta 845 516,24 Eur BUAB „RVM Investments“ piniginių lėšų. Taigi, aukščiau nurodomoje byloje įrodinėjimo dalykas, kaip teisingai nurodo apeliantė, yra nustatyti lėšų kilmę, t. y. nustatyti, ar buvęs bankrutavusios įmonės vadovas turėjo pagrindo atlikti pavedimus iš įmonės sąskaitos bei ar jo pateiktos paskolų sutartys gali pagrįsti padarytus pavedimus.

17. Nagrinėjamos byloje yra sprendžiamas klausimas dėl to, ar VMI prie FM padidintas kreditorinis reikalavimas BUAB „RVM Investments“ bankroto byloje yra pagrįstas. Nurodytos kreditorės veikla, kaip teisingai nurodė nemokumo administratorė, yra administruoti mokesčius, juos apskaičiuoti, reikalauti nesumokėtų mokesčių. Nemokumo administratorės įgaliotas asmuo P. P. 2020 m. rugsėjo 16 d. informavo VMI prie FM ir prašė patikslinti finansinį reikalavimą. Administratorė informavo, kad buvęs BUAB „RVM Investments“ vadovas prieš bankroto bylos iškėlimą išsimokėjo sau 845 516,24 Eur. Šie duomenys buvo deklaruoti. VMI prie FM, susipažinusi su teismo 2020 m. rugpjūčio 31 d. sprendimu už akių civilinėje byloje Nr. e2-3621-275/2020 bei nemokumo administratorės 2020 m. rugpjūčio 31 d. pateikta Mėnesinė pajamų mokesčio deklaracija už 2019 m. kovo mėn., 2020 m. rugsėjo 16 d. raštu kreipėsi į BUAB „RVM Investments“ nemokumo administratorę ir prašė patikslinti ir įtraukti į kreditorių sąrašą su patikslintu 151 277,16 Eur finansiniu reikalavimu. Taigi, VMI prie FM apskaičiuoti mokesčiai tuo pagrindu, kad buvęs bendrovės vadovas yra gavęs pinigų sumą, dėl kurios priklausymo jam tarp šalių yra kilęs ginčas Vilniaus apygardos teisme. Šioje nagrinėjamoje byloje svarbi aplinkybė yra tik tai, kad buvęs įmonės vadovas faktiškai sau išsimokėjo įmonės lėšas tuo metu, kai jau buvo priimta nutartis dėl bankroto bylos iškėlimo (nors ir neįsiteisėjusi). Todėl spręsti, kad VMI prie FM be pagrindo apskaičiavo nuo išmokėtų sumų mokesčius, šioje bylos nagrinėjimo stadijoje pagrindo nėra. Pagal VMI apskaitomas prievoles bendrovės įsiskolinimas valstybės biudžetui sudaro 126 827,44 Eur gyventojų pajamų mokestis, 5 757,70 Eur nekilnojamo turto mokestis, 18 692,02 Eur pelno mokestis, iš viso neįvykdyta mokesčių nepriemoka 151 277 Eur. Be to, pasikeitus faktinei situacijai, VMI prie FM turi teisę prašyti bankroto bylą nagrinėjantį teismą sumažinti patvirtintą kreditorinį reikalavimą, atsižvelgiant į Vilniaus apygardos teismo atėityje priimtą sprendimą civilinėje byloje Nr. e2-1224-275/2021.

18. Teisėjų kolegija įvertinusi abiejų nurodytų bylų įrodinėjimo dalyką, sprendžia, kad nurodytose bylose turi būti nustatyti skirtingi teisiškai reikšmingi faktai, todėl teisinio pagrindo tenkinti apeliantės prašymą dėl šios nagrinėjamos bylos sustabdymo nėra.

Dėl atskirojo skundo netenkinimo

19. Apeliantė, nesutikdama su pirmosios instancijos teismo nutartimi, kuria yra patvirtintas padidintas kreditorės VMI prie FM kreditorinis reikalavimas, pirmiausia pažymėjo, kad administratorė, priimdama sprendimus ar atlikdama bet kuriuos veiksmus, turinčius įtakos kreditorių? interesams,

turi gauti kreditorių? pritarimą?. Dėl papildomai atsiradusių? prievolių? kreditoriai niekaip nebuvo informuoti, o juo labiau išdavę bet kokį sutikimą?. Nagrinėjamu aspektu sutikti su atskirojo skundo argumentu šioje dalyje nėra teisinio pagrindo.

20. Pagal Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – JANĮ) 41 straipsnio 2 dalį nemokumo administratorius patikrina kreditoriaus reikalavimo teisės pagrindimo dokumentus ir ne vėliau kaip per 30 dienų nuo reikalavimų pateikimo termino pabaigos perduoda kreditorių reikalavimus tvirtinti teismui ir prideda savo nuomonę dėl kreditorių reikalavimų pagrįstumo. Kreditorių reikalavimus tvirtina teismas (JANĮ 42 straipsnio 1 dalis). Kaip teisingai ginčijamoje nutartyje nurodė pirmosios instancijos teismas, kreditoriaus pareikštas reikalavimas pagal savo teisinę prigimtį atitinka ieškinį, kuris, jeigu skolininkui nebūtų iškelta bankroto byla, būtų pareiškiamas ir nagrinėjamas savarankiškoje civilinėje byloje. Tokio kreditoriaus reikalavimo tvirtinimo procedūra pagal savo teisinę prigimtį atitinka civilinės bylos nagrinėjimą, kurio metu siekiama išsiaiškinti, ar kreditorius turi reikalavimo teisę į bankrutuojančią įmonę, o priimta teismo nutartis dėl kreditoriaus reikalavimo tvirtinimo atitinka teismo sprendimą, kuriuo iš esmės atsakoma į kreditoriaus materialinį teisinį reikalavimą (pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. balandžio 8 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-160/2011).

21. Nei aukščiau nurodytos teisės normos, nei formuojama teismų praktika nenumato nei teisės, nei pareigos nemokumo administratoriui vykdant bankroto procesą teismo tvarka derinti bankrutuojančius bendrovės kreditorinio reikalavimo pagrįstumo klausimus su kitais bankroto procese dalyvaujančiais kreditoriais, nei su kreditorių susirinkimu. Todėl teisėjų kolegija neturi pagrindo spręsti, kad nemokumo administratorė pažeidė bankroto procesą reglamentuojančias teisės normas, nes, anot apeliančios, kiti BUAB „RVM Investments“ kreditoriai nebuvo informuoti ir nedavė sutikimo, jog VMI prie FM kreditorinis reikalavimas būtų padidintas.

22. Apeliančė taip pat teigė, kad VMI prie FM kreditorinis reikalavimas jau buvo patvirtintas fiksuota suma. Kokiu būdu ir kaip perskaičiuota, ir kokiais pagrindais atsirado papildomos sumos po bankroto bylos iškėlimo, nėra aišku, kadangi kreditorės reikalavimas nebuvo pagrįstas tai leidžiančiais dokumentais. Su šiais apeliančios argumentais teisėjų kolegija taip pat neturi pagrindo sutikti.

23. Pažymėtina, kad, skirtingai nei Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymas, JANĮ 41–42 straipsniai nereglamentuoja patvirtintų kreditorių reikalavimų tikslinimo procedūros juridinių asmenų bankroto procese. Tačiau bankroto proceso veiksmingumo tikslas (JANĮ 1 straipsnio 1 dalis), kreditorių lygiateisiškumo principas (JANĮ 3 straipsnio 2 dalis) ir šio proceso kolektyvinis pobūdis leidžia teigti, kad taikant JANĮ kreditorių reikalavimų tikslinimas taip pat galimas. Priešingas JANĮ aiškinimas reikštų, kad bankroto procese nėra galima patikslinti patvirtintų kreditorių reikalavimų, kai kyla objektyvus poreikis tai padaryti. Taigi kilus poreikiui tikslinti kreditorių reikalavimus pagal JANĮ, turėtų būti laikomasi šioje srityje formuotos nuoseklios ĮBĮ normos aiškinančios teismų praktikos. Finansiniai reikalavimai gali būti tikslinami teismo iniciatyva, nemokumo administratoriaus arba kreditorių prašymu (Lietuvos apeliacinio teismo 2021 m. sausio 12 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2-75-407/2021). Atsižvelgiant į šią suformuotą teismų praktiką, aplinkybė, kad VMI prie FM kreditorinis reikalavimas jau buvo patvirtintas atsakovės bankroto byloje fiksuota suma, nesudaro pagrindo spręsti, jog kreditorė neturėjo teisės tokio reikalavimo tikslinti.

24. Nors apeliančė teigia, kad prie pareiškimo dėl kreditorinio reikalavimo patvirtinimo nebuvo pridėti jokie įrodymai, pažymėtina, jog Lietuvos apeliaciniam teismui 2020 m. gruodžio 15 d. nutartyje konstatavus, kad pirmosios instancijos teismas nevertino, ar administratorės pateiktas tvirtinti VMI prie FM reikalavimo patikslinimas atitinka jį pagrindžiančius duomenis, ar jų pakanka nustatyti būtent administratorės prašyme nurodomą reikalavimo faktinį dydį, VMI prie FM į bylą

pateikė papildomus dokumentus – 2020 m. lapkričio 11 d. balansą; balanso detalizacijas; 2020 m. rugsėjo 16 d. susirašinėjimą su administratore; 2020 m. rugsėjo 16 d. apskaitos duomenis; 2020 m. rugpjūčio 31 d. metinę gyventojų išmokėtų išmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms, deklaraciją (Forma GPM 312); 2020 m. rugpjūčio 31 d. mėnesinę pajamų mokesčio deklaraciją (Forma GPM 313) ir Vilniaus apygardos teismo 2020 m. rugpjūčio 31 d. sprendimą už akių, priimtą civilinėje byloje Nr. e2-3621-275/2020. Taigi, nėra pagrindo teigti, kad kreditorė nepateikė jokių įrodymų prie prašymo dėl padidinto kreditorinio reikalavimo patvirtinimo. Priešingai nei teigia apeliantė, byloje yra gauti visi duomenys, kurie pagrindžia prašomą padidinti kreditorinį reikalavimą.

25. Iš į bylą pateiktų įrodymų, pirmosios instancijos teismas nustatė, kad pareiškėja VMI prie FM savo prašymą administratorei dėl kreditorinio reikalavimo padidینimo iš esmės grindžia prievole sumokėti 126 827,44 Eur gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) nepriemoką. Byloje pateikta 2020 m. rugpjūčio 31 d. metinė gyventojų išmokėtų išmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms, deklaracija (Forma GPM312), mokestinis laikotarpis už 2019 m.; 2020 m. rugpjūčio 31 d. mėnesinė pajamų mokesčio deklaracija (Forma GPM 313), mokestinis laikotarpis – 2019 m. Iš byloje pateiktų dokumentų, kreditorės prašymo dėl kreditorinio reikalavimo patikslinimo matyti, kad VMI prie FM kreditorinis reikalavimas padidėjo, kadangi buvęs bankrutavusios įmonės vadovas R. V. M. 2019 m. kovo 25 d. (prieš bankroto bylos iškėlimą) sau išsimokėjo 845 516,24 Eur įmonei priklausančių lėšų (nutartis dėl bankroto bylos iškėlimo įsiteisėjo 2019 m. kovo 28 d.). Vilniaus apygardos teismas 2020 m. rugpjūčio 31 d. sprendimu už akių civilinėje byloje Nr. e2-3621-275/2020, iš dalies tenkino ieškovo ieškinį ir iš atsakovo R. V. M., ieškovės BUAB „RVM Investments“ naudai priteisė 845 516,24 Eur nuotolių, 5 procentų dydžio metines palūkanas už 845 516,24 Eur priteistą sumą nuo bylos iškėlimo teisme dienos (2020 m. liepos 22 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo.

26. Nagrinėjamu atveju, jau minėta, kad Vilniaus apygardos teismas 2020 m. lapkričio 26 d. nutartimi panaikino 2020 m. rugpjūčio 31 d. sprendimą už akių ir atnaujino civilinės bylos nagrinėjimą iš esmės. Teisėjų kolegijos vertinimu, aplinkybė, kad Vilniaus apygardos teismo sprendimas už akių yra panaikintas, o bylos nagrinėjimas iš esmės atnaujintas, neturi esminės reikšmės nagrinėjant pareiškėjos kreditorinio reikalavimo pagrįstumo klausimą, kadangi sprendimo už akių panaikinimas nekeičia įvykusio fakto, kad bankrutavusios įmonės vadovas R. V. M. 2019 m. kovo 25 d. (prieš bankroto bylos iškėlimą) sau išsimokėjo 845 516,24 Eur įmonei priklausančių lėšų. Šių mokėjimų pagrindu bankrutavusiai bendrovei atsirado pareiga sumokėti į valstybės biudžetą atitinkamo dydžio mokesčius. Tuo atveju, jei Vilniaus apygardos teisme būtų nustatytos aplinkybės, dėl kurių atsirastų pagrindas pakeisti VMI prie FM finansinio reikalavimo dydį, tokiu atveju kreditorės reikalavimas galės būti patikslintas.

27. Taigi, teisėjų kolegija, susipažinusi su į bylą pateiktais įrodymais ir papildomais dokumentais, sprendžia, kad pirmosios instancijos teismas padarė teisingą išvadą, jog pareiškėjos pateikti į bylą įrodymai yra pakankami spręsti, kad jos patikslintas kreditorinis reikalavimas yra pagrįstas. Pabrėžtina, kad apeliantė byloje pateiktų mokesčių deklaracijų tikrumo neginčijo, todėl jos laikytinos teisingomis ir nenuginčytomis. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad priešingai nei teigia apeliantė, VMI prie FM priskaityti mokesčiai (prievolės) atsirado ne po bankroto bylos iškėlimo, o dėl to, kad iki bankroto bylos iškėlimo buvęs įmonės vadovas R. V. M. sau išsimokėjo įmonei priklausančias lėšas, nors teismo nutartis dėl bankroto bylos iškėlimo atsakovei jau buvo priimta ir įmonės vadovas tą žinojo. Todėl teisėjų kolegija sprendžia, kad apeliantė nepagrindė atskirajame skunde, jog VMI prie FM padidintas kreditorinis reikalavimas yra nepagrįstas ir neturėtų būti tvirtinamas.

28. Apibendrinama išdėstytus argumentus, teisėjų kolegija daro išvadą, kad pirmosios instancijos teismas, tenkindamas nemokumo administratorės prašymą dėl BUAB „RVM Investments“ antros eilės kreditorės VMI prie FM finansinio reikalavimo tikslinimo, tinkamai aiškino ir taikė

materialiosios bei proceso teisės normas, todėl priėmė pagrįstą ir teisėtą procesinį sprendimą, kurio naikinti atskirajame skunde išdėstytais motyvais nėra teisinio pagrindo (CPK 337 straipsnio 1 dalies 1 punktą). Kiti atskirojo skundo argumentai nesudaro pagrindo išvadai, kad pirmosios instancijos teismo ginčijama nutartis turėtų būti panaikinta.

Dėl baudos nemokumo administratoriui skyrimo

29. Atskirajame skunde apeliante prašė paskirti nemokumo administratoriui baudą už piktnaudžiavimą procesinėmis teisėmis, pusę šios baudos skiriant apeliantei.

30. CPK 95 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad teismas, nustatęs šio straipsnio 1 dalyje numatytus piktnaudžiavimo atvejus (nesąžiningai pareiškiant nepagrįstą ieškinį ir (ar) kitą procesinį dokumentą; arba sąmoningai veikiant prieš teisingą ir greitą bylos išnagrinėjimą ir išsprendimą), gali paskirti dalyvaujančiam byloje asmeniui iki penkių tūkstančių eurų baudą, iki 50 procentų iš šios baudos gali būti skiriama kitam dalyvaujančiam byloje asmeniui.

31. Piktnaudžiavimas procesinėmis teisėmis yra teisės pažeidimas, t. y. civilinio proceso teisės tiesiogiai draudžiamas elgesys, už kurį numatyta galimybė taikyti teisinę atsakomybę. Tačiau teismų praktikoje pažymima, kad ne kiekvienas pareigos sąžiningai naudotis procesinėmis teisėmis nesilaikymo atvejis savaime reiškia teisės pažeidimą, galintį sukelti teisinės atsakomybės, numatytos CPK 95 straipsnyje, taikymą. Tam tikrais atvejais dalyvaujančio asmens elgesys gali būti įvertintas tik kaip netinkamas subjektinės teisės įgyvendinimas. Pastebėtina ir tai, kad pagal formuojamą kasacinio teismo praktiką įstatyme nustatytos teisės įgyvendinimas gali būti laikomas piktnaudžiavimu tik išimtiniais atvejais, kai tokia teise akivaizdžiai naudojamosi ne pagal jos paskirtį (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. kovo 14 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-146/2013).

32. Teisėjų kolegija sprendžia, kad apeliante atskirajame skunde nurodomos aplinkybės nesuponuoja išvados dėl nemokumo administratorės galimo piktnaudžiavimo procesinėmis teisėmis. Tai, kad nemokumo administratorė teikė prašymus teismui, patvirtina tik tai, jog administratorė naudojosi savo procesinėmis teisėmis ir vykdė pareigas, numatytas bankrotą reglamentuojančiuose teisės aktuose. Net ir tuo atveju, jei nemokumo administratorės prašymas dėl kreditorinio reikalavimo patvirtinimo / arba padidinimo nėra patenkinimas teismo nutartimi, nereiškia, kad yra pagrindo teigti, jog nemokumo administratorė veikia prieš greitą bylos išnagrinėjimą ir sąmoningai piktnaudžiauja procesinėmis teisėmis. Teisėjų kolegijos vertinimu, nemokumo administratorės veiksmai, teikiant pirmosios instancijos teismui prašymą patvirtinti VMI prie FM padidintą kreditorinį reikalavimą, nesudaro pagrindo spręsti, kad nemokumo administratorė piktnaudžiavo procesinėmis teisėmis ir yra pagrindas jai skirti už tai baudą. Todėl apeliante prašymas dėl baudos skyrimo nemokumo administratoriui netenkinamas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

33. BUAB „RVM Investments“, atstovaujama nemokumo administratorės UAB „Tamtamas“, pateikė prašymą dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo, kuriame prašo priteisti iš apeliante 363 Eur teisinėms paslaugoms apmokėti. Pateikė bylinėjimosi išlaidas patvirtinančius įrodymus.

34. Pirmosios instancijos teismo nutartį palikus nepakeistą, BUAB „RVM Investments“ patirtos bylinėjimosi išlaidos priteistinos iš apeliante (CPK 98 straipsnio 1 dalis). Pagal CPK 98 straipsnio 2 dalį šalies išlaidos, susijusios su advokato ar advokato padėjėjo pagalba, atsižvelgiant į konkrečios bylos sudėtingumą ir advokato ar advokato padėjėjo darbo ir laiko sąnaudas, yra priteisiamos ne didesnės, kaip yra nustatyta Lietuvos Respublikos teisingumo ministro kartu su Lietuvos advokatų

tarybos pirmininku patvirtintose rekomendacijose dėl darbo užmokesčio dydžio. BUAB „RVM Investments“ patirtos išlaidos advokato teisinei pagalbai apmokėti neviršija nurodytose Rekomendacijose nustatyto maksimalaus dydžio (8.16 punktas), todėl priteistinos iš apeliančios bankrutavusios bendrovės naudai (CPK 93 straipsnio 1 dalis, 98 straipsnis).

Dėl procesinės bylos baigties

35. Apibendrinama tai, kas išdėstyta, teisėjų kolegija konstatuoja, kad atskirojo skundo argumentai nesudaro įstatyme nustatytų pagrindų naikinti ginčijamą pirmosios instancijos teismo nutartį, todėl atskirasis skundas atmestinas, o ginčijama nutartis paliktina nepakeista (CPK 337 straipsnio 1 dalies 1 punktas).

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 337 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

n u t a r i a:

Vilniaus apygardos teismo 2021 m. kovo 18 d. nutartį palikti nepakeistą.

Priteisti iš apeliančios uždarnosios akcinės bendrovės „BALTIJOS REGIONO STATYBŲ PLĖTRA“ (juridinio asmens kodas 302763307) 363 Eur (tris šimtus šešiasdešimt tris eurus) išlaidų teisinei pagalbai apmokėti bankrutavusios uždarnosios akcinės bendrovės „RVM Investments“ (juridinio asmens kodas 300135969) naudai.

Teisėjai Gintaras Pečiulis

Asta Radzevičienė

Antanas Rudzinskas

</div